ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Παιδαγωγική Σχολή – Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
Διαπανεπιστημιακό – Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Γνωστική και Κινητική Ανάπτυξη»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υπεύθυνος Μαθήματος: Τσιγγίλης Νικόλαος, Λέκτορας, Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ/ΑΠΘ
Τίτλος Μαθήματος: Μεθοδολογία έρευνας κοινωνικών επιστημών-Research Methods for the Social Sciences – 8 ECTS

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΚ 1	-Βασικός σκοπός του μαθήματος να εισάγει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στις έννοιες, την ορολογία καθώς και τις μεθόδους που εφαρμόζονται στην επιστημονική έρευνα. Παράλληλα, το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη όλων των απαραίτητων δεξιοτήτων έτσι ώστε να είναι σε θέση να πραγματοποιούν έρευνες στο χώρο των κοινωνικών επιστημών. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα εκπαιδευτούν στην αποτελεσματική αναζήτηση, ανάκτηση και κριτική προσέγγιση της υπάρχουσας επιστημονικής αρθρογραφίας. Επιπλέον θα είναι σε θέση να επιλέγουν την κατάλληλη μέθοδο έρευνας ανάλογα με το ερώτημα που τίθεται προς διερεύνηση καθώς και να σχεδιάζουν επιστημονικά άρτιες έρευνες. Μέσα από αυτή τη διαδικασία θα αναγνωρίζουν τις πιθανές αδυναμίες της έρευνας που σχεδιάζουν και να βρίσκουν τρόπους για να τις θεραπεύσουν.	1. Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). Abingdon, OX: Routledge. 2. Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2007). Designing and conducting mixed Methods Research. Thousand Oaks, CA: Sage. 3. Mertens, D. M. (2009). *Research and evaluation in education and psychology: integrating diversity with quantitative, qualitative, and mixed methods* (3rd ed). Thousand Oaks, CA: Sage

Υπεύθυνος Μαθήματος: Τσακιρίδου Ελένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΠΤΔ/ΠΔΜ
Τίτλος Μαθήματος: Στατιστική κοινωνικών επιστημών –Statistics in Social Sciences- 8 ECTS:

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΚ 2	Βασικές έννοιες έρευνας και στατιστικής. Δειγματοληψία. Κλίμακες μέτρησης. Είδη μεταβλητών. Περιγραφή ποιοτικών μεταβλητών. Πίνακες συχνοτήτων και σχετικών συχνοτήτων. Πίνακες διπλής εισόδου. Ραβδογράμματα. Κυκλικά διαγράμματα. Περιγραφή ποσοτικών μεταβλητών. Αριθμητικά περιγραφικά μέτρα. Ιστογράμματα. Στατιστική Συμπερασματολογία. Έλεγχοι υποθέσεων. Ο έλεγχος ανεξαρτησίας X^2. Κανονική κατανομή. Έλεγχος για τη μέση τιμή ενός πληθυσμού. Έλεγχος για τις μέσες τιμές δυο πληθυσμών (δείγματα ανεξάρτητα). Έλεγχος για τη μέση τιμή δυο πληθυσμών (δείγματα εξαρτημένα). Ανάλυση διακύμανσης με έναν και δυο παράγοντες. Επαναλαμβανόμενες μετρήσεις. Παραμετρικές και μη παραμετρικές τεχνικές. Συσχέτιση δυο μεταβλητών. Εφαρμογές στην Εκπαιδευτική Έρευνα.	Κατσής, Α., Σιδερίδης, Γ., & Εμβαλωτής, Α. (2011). Στατιστικές μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες, Αθήνα: Τόπος. Τσάντας, Ν., Μωυσιάδης, Χ., Μπαγιάτης, Ντ & Χατζηπαντελής, Θ. (1999). Ανάλυση δεδομένων με τη βοήθεια στατιστικών πακέτων, Θεσσαλονίκη: Ζήτη. Γιαλαμάς, Β. (2005). Στατιστικές Τεχνικές και Εφαρμογές στις Επιστήμες της Αγωγής, Αθήνα: Πατάκη. Κατσίλλης, Ι. (1997). Περιγραφική στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες και την εκπαίδευση, Αθήνα: Gutenberg. Diamond, I. & Jefferies, J. (2006). Αρχίζοντας τη Στατιστική. Μια εισαγωγή για κοινωνικούς επιστήμονες, Αθήνα: Παπασωτηρίου. Van Blerkom, M. (2009). Measurement and Statistics for Teachers, New York: Routledge. Creswell, W. J. (2011). Η Έρευνα στην Εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας, Αθήνα: Ίων.

Υπεύθυνος Μαθήματος: Γρούϊος Γεώργιος - Αντωνία Υψηλάντη, Επιστημονική Συνεργάτιδα ΤΕΦΑΑ
Τίτλος Μαθήματος: Γνωστική Ανάπτυξη – Cognitive Development ECTS: 7

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΚ3	Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους μαθητές στους βασικούς γνωστικούς μηχανισμούς και την διαδικασία ανάπτυξης των γνωστικών συστημάτων. Συγκεκριμένα, θα αναφερθούμε αναλυτικά στα παρακάτω γνωστικά συστήματα: • Μνήμη – με έμφαση της αναπτυξιακή διαδικασία των μηχανισμών μνήμης και των επιμέρους συστημάτων. Θα γίνει εκτενής αναφορά στον διαχωρισμό της μνήμης κατά Baddeley & Hitch δίνοντας έμφαση σε μελέτες που υποστηρίζουν τον διαχωρισμό αυτό. • Μάθηση – με έμφαση σε παραδοσιακές θεωρίες μάθησης (e.g., Pavlov, Bandura) αλλά και σύγχρονες θεωρίες Post-Piagetian καθώς και τεχνικές έρευνας στο χώρο την μάθησης. • Γλώσσα – βασικές αρχές ανάπτυξης του λόγου με	**Βασικό βιβλίο:** Eysenck, M., (2010). Βασικές Αρχές Γνωστική Ψυχολογίας. Gutenberg. **Αρθρογραφία:** θα δοθεί ενδεικτική ξενόγλωσση βιβλιογραφία στους φοιτητές.

	έμφαση σε σύχργονα ερευνητικά δεδομένα που υποδεικνύουν την διαφοροποιήση των γλωσσικών συστημάτων (σημασιολογία, γραμματική, έκφραση, κατανόηση). • Προσοχή – με έμφαση σε παραδοσιακές θεωρίες φίλτρων (Broadbent) και ανίχνευσης σημάτων Treisman καθώς και θέματα διάσπασης προσοχής. Οι μέθοδοι διδασκαλίας του μαθήματος περιλαμβάνουν διάλεξη, σεμινάριο από προσκεκλημένους ομιλητές με εξειδικευμένες γνώσεις, θεματική συζήτηση σε ομάδες εργασίας.	

Υπεύθυνος Μαθήματος: Γρούϊος Γεώργιος, Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α./ΑΠΘ

Τίτλος Μαθήματος: Κινητική Ανάπτυξη – Motor Development – 8 ECTS

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΚ4	Ο άνθρωπος, η τελευταία, ανώτερη και τελειότερη έκφραση ζωντανού οργανισμού, αποτελεί εξελικτική συνισταμένη, εσωτερικών (γενετικών) και εξωτερικών (περιβαλλοντικών) δυνάμεων. Έχει μεγάλη λειτουργική πλαστικότητα και διαθέτει ένα θαυμαστό ρεπερτόριο αντιδράσεων για να προσαρμόζεται αποτελεσματικά σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Βασικός σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η παροχή ειδικών επιστημονικών γνώσεων με σαφή θεωρητικό περιεχόμενο και προσανατολισμό που θα ανταποκρίνονται τόσο στις σύγχρονες ψυχοκινητικές εξελίξεις, όσο και στις εκπαιδευτικές απαιτήσεις του παρόντος προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Ειδικότερα, η εμβάθυνση στις τρέχουσες ψυχοκινητικές αντιλήψεις στις διάφορες φάσεις του κύκλου της ζωής αφενός, και οι συνεπαγωγές τους για τον άνθρωπο, αφετέρου. Τελική επιδίωξη αυτού του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές με τα απαραίτητα γνωστικά "εργαλεία" για να μπορέσουν να διεισδύσουν στη λειτουργικότητα της δομικής μονάδας της κινητικής συμπεριφοράς και στη μελέτη εκείνων των διεργασιών δια μέσου των οποίων μορφοποιείται η εξωτερίκευση των εγγενών και επίκτητων ψυχοκινητικών εκδηλώσεων του ανθρώπου.	Gerber, J. R., Wilks, T., and Eardie-Lalena, C. (2010). Developmental milestones: Motor development. Pediatric Review, 31, 267-277. Haywood, K. M. and Getchell, N. (2009). Life span motor development (5th ed.). Champaign, Ill: Human Kinetics. Haywood, K. M., Roberton, M. A. and Getchell, N. (2012). Advanced analysis of motor development. Champaign, Ill: Human Kinetics. Hikosaka, O., Nakamura, K., Saka, K., and Nakahara, H. (2002). Central mechanisms of motor skill learning. Current Opinion in Neurobiology, 12, 217-222. Sugden, D. and Wade, M. (2013). Typical and atypical motor development. London: Mac Keith Press. WHO Multicentre Growth Reference Study Group (2006). WHO Motor Development Study: Windows of achievement for six gross motor development milestones. Acta Paediatrica, Suppl 450, 86-95. Willingham, D. B. (1998). A neuropsychological theory of motor skill learning. Psychological Review, 105, 558-584.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Υπεύθυνος Μαθήματος: Γεωργία Στεφάνου, Επίκουρος Καθηγήτρια ΠΤΝ/ΠΔΜ
Τίτλος Μαθήματος: Ατομικές Διαφορές στην ανάπτυξη- Individual Differences in Development-ECTS: 8

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΕ 3	**- Α. Στόχος του μαθήματος** Οι ατομικές διαφορές αφορούν όλες τις πτυχές ανάπτυξης του ατόμου. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών / τριών με σύγχρονα θέματα θεωρίας και έρευνας για τις ατομικές διαφορές για τη μάθηση, την ανάπτυξη της σκέψης, τα κίνητρα, την προσωπικότητα, το διαπροσωπικό και τα συναισθήματα, με έμφαση στη σύνδεση της βασικής έρευνας στην Ψυχολογία με την εκπαιδευτική πράξη και τη συμπεριφορά επίτευξης σε ποικίλους τομείς της ζωής του ατόμου. **Β. Περιεχόμενο του μαθήματος** 1. Θεωρητικό πλαίσιο: Γνωστική ψυχολογία και οι σύγχρονες προκλήσεις έρευνας 2. Γνωστική ανάπτυξη 3. Αναπαράσταση και οργάνωση των γνώσεων 4. Σκέψη: Η σκέψη ως αναπαράσταση, λύση προβλημάτων και διαλογιστική 5. Σκέψη και δημιουργικότητα. Γνωστικές παρεμβάσεις με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης 6. Μεταγνώση (έννοια, μορφές και ανάπτυξη). Μεταγνωστικές διεργασίες 7. Μεταγνωστικές εμπειρίες. Μεταγιγνώσκειν και μάθηση 8. Αυτο-ρύθμιση και αυτο-ρυθμιζόμεη μάθηση 9. Κίνητρα και κοινωνικο-γνωστικοί παράγοντες μάθησης και συμπεριφοράς επίτευξης 10. Συναισθήματα και διαπροσωπικό (σχέσεις, επικοινωνία) επίπεδο ερμηνείας στην ψυχολογία και εφαρμογές σε πεδία επίτευξης όπως εκπαίδευσης και άθλησης 11. Γλώσσα και γλωσσική κατάρτιση **Γ. Μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος** Σεμινάριο με ενεργητικές μεθόδους διδασκαλίας, και παρουσίαση και συζήτηση ερευνητικών εργασιών.	Κυρίως επιστημονικά δημοσιευμένα άρθρα σε Επιστημονικές Επετηρίδες και Επιστημονικά Περιοδικά σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων heal link, scopus, όπως Ψυχολογία, Cognitive Psychology, Emotion and Cognition, Learning and Instruction, Educational Review, Individual Differences και Developmental Psychology.

	Δ. Αξιολόγηση των φοιτητών / τριών στο μάθημα **Κριτήρια και βαρύτητα στη συνολική αξιολόγηση** Συνδυαστικά: Γραπτή ατομική εργασία, Γραπτή εργασία και Παρουσίαση τριών ερευνητικών άρθρων, Ομαδική ερευνητική εργασία, ως ακολούθως. **Αξιολόγηση των φοιτητών / τριών** Παρουσίαση και συγγραφή σύγκρισης τριών ερευνητικών άρθρων με το ίδιο θέμα (ένα ελληνόγλωσσο και δύο ξενόγλωσσα), μονάδες 3. Γραπτή ατομική ερευνητική εργασία, μονάδες 5. Ομαδική ερευνητική εργασία, μονάδες 2.	

Υπεύθυνος Μαθήματος: Σταυρούλα Σταυρακάκη, Επίκουρος Καθηγήτρια Τμήματος Ιταλικής Φιλολογίας ΑΠΘ & Ιωάννα Τάλλη
Τίτλος Μαθήματος: Νευροαναπτυξιακές Διαταραχές - Neurodevelopmental disorders - ECTS: 8

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΕ 5	Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις κυριότερες νευροαναπτυξιακές διαταραχές: αναπτυξιακή δυσλεξία, ειδική γλωσσική διαταραχή, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητας, νοητική καθυστέρηση και σύνδρομα, διαταραχές αυτιστικού φάσματος. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων οι φοιτητές θα γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά, τις βασικές αρχές της αξιολόγησης, της αιτιολογίας και των θεραπευτικών/εκπαιδευτικών προσεγγίσεων των παραπάνω διαταραχών. Θα εκπονήσουν γραπτή εργασία όπου θα επικεντρωθούν σε μία μόνο διαταραχή, κατόπιν δικής τους επιλογής.	Alloway, T. P. & Gathercole, S.E. (2006). *Working Memory and Neurodevelopmental Disorders*. East Sussex: Psychology Press. Bishop, D. V. (1997). *Uncommon Understanding: Development and Disorders of Language Comprehension in Children*. New York: Psychology Press. Hulme, C. & Snowling, M. (2009). *Developmental Disorders of Language Learning and Cognition*. UK: John Wiley & Sons. Leonard, L. B. (1998). *Children with Specific Language Impairment*: Cambridge, MA: MIT Press. Pennington, B. F. (2006). From single to multiple deficit models of developmental disorders. *Cognition*, 101(2), 385-413. Snowling, M. J. (2000a). *Dyslexia*: Oxford: Blackwell. Tager-Flusberg, H. (1999). *Neurodevelopmental disorders*. MIT editions. Temple, Ch. (1997). Developmental Cognitive Neuropsychology. East Sussex: Psychology Press.

Υπεύθυνος Μαθήματος: Ελένη Γρίβα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΠΤΔΕ/ΠΔΜ
Τίτλος Μαθήματος: Διγλωσσία και ανάπτυξη- Bilingualism and Development-ECTS: 7

Στόχοι Μαθήματος: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μετά την επιτυχημένη ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζει τις έννοιες και την ορολογία που σχετίζεται με το 'φαινόμενο' της διγλωσσίας/πολυγλωσσίας.
- να γνωρίζει το προφίλ και τα χαρακτηριστικά του λόγου του δίγλωσσου μαθητή.

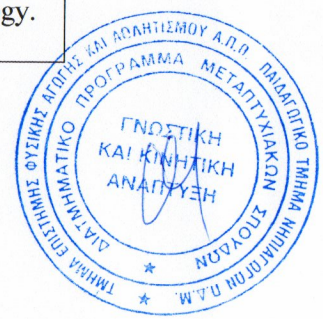

- να μπορεί να επιλέγει και να εφαρμόσει τις κατάλληλες διδακτικές τεχνικές σε μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από άλλα πολιτισμικά πλαίσια.
- να σχεδιάζει αποτελεσματικά μικροέρευνες για τη διερεύνηση των γνωστικών και μεταγνωστικών στρατηγικών που υιοθετεί ο δίγλωσσος μαθητής κατά τη διαδικασία της ανάγνωσης και γραπτής έκφρασης.
- να σχεδιάζει αποτελεσματικά παρεμβάσεις ενίσχυσης των γνωστικών και μεταγνωστικών στρατηγικών που υιοθετεί ο δίγλωσσος μαθητής κατά τη διαδικασία της ανάγνωσης και γραπτής έκφρασης.

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΕ 8	-Παρουσίαση του μαθήματος, περιεχόμενο, μέθοδοι αξιολόγησης Ορισμοί και Οριοθετήσεις της διγλωσσίας. Απόκτηση / Μάθηση, Δεύτερη/ Ξένη Γλώσσα. Ο ρόλος της Γ1 στην απόκτηση της Γ2 - Παράγοντες που προσδιορίζουν τη διγλωσσία. Τύποι διγλωσσίας (ταυτόχρονη – διαδοχική διγλωσσία, πρώιμη και όψιμη διγλωσσία, συντονισμένη και αμφίδρομη διγλωσσία, ισόρροπη και κυρίαρχη διγλωσσία, εκκολαπτόμενη διγλωσσία, ημιγλωσσία - Σύγχρονες θεωρίες που υποστηρίζουν την αλληλεξάρτηση των γλωσσών: Γνωστικές Θεωρίες για τη Διγλωσσία - Παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη γλωσσική μάθηση (Γ2) και τη σχολική «επίδοση» ευρύτερα του δίγλωσσου μαθητή. Γλωσσική και ακαδημαϊκή γλωσσική ικανότητα του δίγλωσσου μαθητή - Χαρακτηριστικά του λόγου του δίγλωσσου μαθητή: Παρεμβολή, εναλλαγή γλωσσικών κωδίκων, γλωσσικά δάνεια. Μεταγλωσσική και επικοινωνιακή ευαισθησία - Διδακτικές πρακτικές για την ενδυνάμωση των γλωσσικών δεξιοτήτων του δίγλωσσου/ αλλόγλωσσου μαθητή - Εννοιολογικός προσδιορισμός και ταξινομίες των στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας - Στρατηγικές γλωσσικής ανάπτυξης του λόγου του δίγλωσσου μαθητή: *έμμεσες* (Μεταγνωστικές, Κοινωνικές και Συναισθηματικού τύπου) και *άμεσες* (Μνημονικές, Γνωστικές και Αντισταθμιστικές) στρατηγικές - Αξιολόγηση των γλωσσικών στρατηγικών των δίγλωσσων μαθητών - Ποιοτικές μέθοδοι διερεύνησης των στρατηγικών των δίγλωσσων μαθητών (μέθοδος της 'προφορικής εξωτερίκευσης', συνέντευξη, ημερολόγια μαθητών) - Διερεύνηση προβλημάτων που συναντούν οι δίγλωσσοι	Baker, C. (2001). *Εισαγωγή στη Διγλωσσία και τη Δίγλωσση Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg. Baker, L. (2002). Metacognition in Comprehension Instruction. In Block, C. & Pressley, M. (2002), *Comprehension Instruction: Research-based best practices*. New York, NY: The Guilford Press. Bhatia, T & Ritchie, W. (2006). *The Handbook of Bilingualism*. Oxford: Blackwell. Bialystok, E. (2002). Acquisition of Literacy in Bilinguals: A Framework for Research, *Langzuage Learning* 52(1): 159-199. Cenoz, J., & Genesee, F. (1998) *Beyond bilingualism: multilingualism and multilingual education*. Clevedon: Multilingual Matters. Cummins, J. (1999). *Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση – Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας*, (επιμ. Σκούρτου, Ε, μτφρ. Αργύρη, Σ.). Αθήνα: Gutenberg. Genesee, F., & Nicoladis, E. (2006). Bilingual acquisition. In E. Hoff & M. Shatz (eds.), *Handbook of Language Development*, Oxford, Eng.: Blackwell. Oxford, R. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher should know*. New York: Newbury House Publishers.

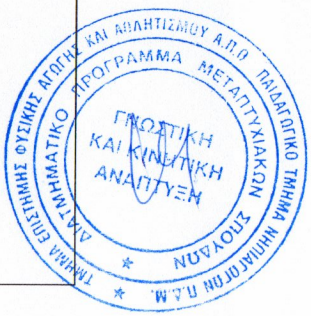

	μαθητές στην παραγωγή και κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου - Παρουσιάσεις εργασιών *Λέξεις Κλειδιά Μαθήματος:* bilingualism, types of bilingualism, cognitive theories and bilingualism, code switching, bilingual students, immigrant students, cognitive and metacognitive strategies, reading strategies, writing strategies, qualitative methods of assessing strategies.	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Υπεύθυνος Μαθήματος: Σέμογλου Κλεονίκη, Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΠΤΔΕ/ΠΔΜ
Τίτλος Μαθήματος: Μέτρηση και αξιολόγηση ικανοτήτων – Measurement and assessment of abilities - ECTS: 8
Στόχοι Μαθήματος: Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μετά την επιτυχημένη ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- να καθορίσει τις θεματικές ενότητες, που αφορούν την ανάπτυξη των βασικών κινητικών ικανοτήτων-δεξιοτήτων, τη σημασία των κινητικών δραστηριοτήτων και παιχνιδιών στην προσχολική και παιδική ηλικία
- τη σημασία της κίνησης ως μέσου στη Γνωστική και Κοινωνικό-συναισθηματική ανάπτυξη
- να γνωρίσει τη σημασία της αξιολόγησης των θεματικών δεξιοτήτων
- να γνωρίσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μηχανισμών αξιολόγησης (ποιοτική και ποσοτική)
- να σχεδιάζει αποτελεσματικά μικροέρευνες για τη διερεύνηση της κινητικής ανάπτυξης των παιδιών
- τις γενικές αρχές της ψυχοκινητικής και την αξιολόγησή της

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΕ 1	- Κινητική ανάπτυξη στην προσχολική και σχολική ηλικία. Θέματα βασικών κινητικών ικανοτήτων –δεξιοτήτων, σχεδιασμός θεμάτων και αξιολόγηση αυτών. - Γνωστική, κοινωνική-συναισθηματική ανάπτυξη - Αξιολόγηση της προόδου, τεστ κινητικής αξιολόγησης. - Μέτρηση και αξιολόγηση κινητικών δεξιοτήτων. - Ψυχοκινητική αγωγή, μέτρηση και αξιολόγηση. - Ψυχοκινητική αγωγή στην κινητική απόδοση παιδιών προσχολικής ηλικίας. -Δοκιμασίες αξιολόγησης: - Μέτρηση και αξιολόγηση λεπτής κινητικότητας. - Χαρακτηριστικά μιας δοκιμασίας. Κριτήρια επιλογής των ερευνητικών εργαλείων (γνωστικές δοκιμασίες (Raven,	Gallahue, D.,& Ozmun, J.(1995). Understanding Motor Development. Dubuque, IA: Brown & Benchmark (Gabbard, C.& Rodrigues, L. (2002). Optimizing Early Brain and Motor Development Through Movement, (on line). Available:www.earlychildhood.com/Articles/index.cfm. Zimmer, R. (2007). Εγχειρίδιο κινητικής αγωγής (επιμέλεια Καμπάς, Α). Θεσσαλονίκη: Αθλότυπο. Καμπάς, Α. (2003). Συναρμοστικές ικανότητες: ανάπτυξη και προπόνηση στο νηπιαγωγείο, στο σχολείο, στο σύλλογο. Θεσσαλονίκη, University Studio Press. Zimmer, R. (2007). Εγχειρίδιο Ψυχοκινητικής. Θεωρία και Πράξη της ψυχοκινητικής Παρέμβασης. (επιμέλεια Καμπάς, Α). Θεσσαλονίκη: Αθλότυπο.

	WISC), Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency , Test of Gross Motor Development 2, VMI (The Beery–Buktenica Developmental Test of Visual-Motor Integration), DTV-P 2 (Developmental Test of Visual Perception) - Παρουσιάσεις εργασιών *Λέξεις Κλειδιά Μαθήματος* Motor ability/skill, development, fine motor skills, gross motor skills, physical activities, games, space, dynamic, reaction time	Δράκος Γ., Μπίνιας Ν. (2005). Ψυχοκινητική αγωγή. Αθήνα: Πατάκη. Straus, E., Sherman, E., Spreen, O. (2006). A compendium of neuropsychological tests. Oxford University Press.

Υπεύθυνος Μαθήματος: Φαχαντίδης Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής ΠΑΜΑΚ
Τίτλος Μαθήματος: Νέες Τεχνολογίες και Εκπαίδευση – Information and Communication Technologies in Education -ECTS: 7

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΕ 4	- Πραγματεύεται το θεωρητικό υπόβαθρο της παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ με έμφαση στη σχεδίαση και υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. - Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές γνώσεις σχετικά με τις προσεγγίσεις που αφορούν στην εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, να γνωρίσουν τα κύρια μοντέλα εισαγωγής τους στην εκπαίδευση, να αναπτύξουν δεξιότητες σχετικές με τη χρήση εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές και να σχηματίσουν ικανότητες στη σχεδίαση και υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τεχνολογία. Ενότητες: • Τεχνολογίες Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαίδευση, εκπαιδευτική πολιτική και επιστημονική θεμελίωση • Σύγχρονες αντιλήψεις για τη μάθηση και τη διδασκαλία και η εφαρμογή τους με εργαλεία υπολογιστικής και δικτυακής τεχνολογίας • Χρήση των βασικών εργαλείων πληροφορικής, πολυμεσικών εργαλείων και του διαδικτύου • Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού • Μεθοδολογία σχεδίασης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με αξιοποίηση της τεχνολογίας • Υλοποίηση δραστηριοτήτων σε περιβάλλον τάξης • Υλοποίηση δραστηριοτήτων σε μη τυπική εκπαίδευση. • Ευφυή παιχνίδια	Κόμης, Β. (2010) Διδασκαλία με τη χρήση της τεχνολογίας Κλειδάριθμος Μικρόπουλος, Τ. (2000), Εκπαιδευτικό λογισμικό: Θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων, Αθήνα: Κλειδάριθμος. Jonassen, D., Howland, J., Marra, R., & Crismond, D. (μετ. Μητροπούλου, Β.) (2011). Ουσιαστική μάθηση με την τεχνολογία. Αθήνα: Μέθεξις. Αβούρης, Ν., (επιμ.) Καραγιαννίδης, Χ. & Κόμης, Β. (2009). Συστήματα και μοντέλα συνεργασίας για εργασία, μάθηση, κοινότητες πρακτικής και δημιουργία γνώσης. Αθήνα: Κλειδάριθμος. Βοσνιάδου, Σ. (2006). Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές. Αθήνα: GUTENBERG. Papert S. (1991). Νοητικές θύελλες Παιδιά, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και δυναμικές ιδέες, Αθήνα: Οδυσσέας Poole, B.J. (1995, 1997: 2nd edition). Education for an information age. Teaching in the computerized classroom. USA: Mc Grow-Hill Solomon, G. and Schrum, L. (2007) Web 2.0: New Tools, New Schools. Editions ISTE (Interntl Soc Tech Educ) Jonassen D. H. (Editor) (2003) Handbook of Research on Educational Communications and Technology, LEA. Voogt, J., Knezek, G. (Eds.) (2009) International Handbook of Information Technology in Primary and Secondary Education , Vol. 20, XLIIQ Springer International Handbooks of Education, Lipscomb, L., Swanson, J., West, A. (2004).

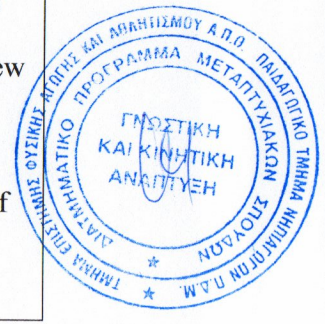

		Κουτσογιάννης, Δ. (2002). Ελληνική γλώσσα και πληροφορική τεχνολογία: πρόταση για τη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής. Παιδαγωγική Επιθεώρηση 34: 26-43. Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2006), Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορικής, Αθήνα: Έκδοση ιδίων

Υπεύθυνος Μαθήματος: Τσορμπατζούδης Χαράλαμπος, Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α./ΑΠΘ
Τίτλος Μαθήματος: Κίνηση και Δημιουργικότητα – Movement and Creativity-ECTS: 7
Σκοποί και στόχοι του μαθήματος: Να εμβαθύνει τις γνώσεις πάνω στη σχέση της κίνησης με τη δημιουργικότητα.

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία
ΜΕ 6	-Η φύση της δημιουργικότητας (θεωρίες, μοντέλα, χαρακτηριστικά) - Σχέση δημιουργικότητας και ευφυΐας - Σχέση δημιουργικότητας και προσωπικότητας - Θετική και αρνητική δημιουργικότητα - Ο ρόλος των ενισχύσεων στη δημιουργικότητα του παιδιού - Συναισθήματα και δημιουργική λύση προβλημάτων - Κίνητρα για δημιουργικότητα - Κίνηση και δημιουργικότητα στο σχολείο - Δημιουργικότητα και ομαδικά αθλήματα - Τρόποι ανάπτυξης δημιουργικής φαντασίας - Παιδαγωγικές παρεμβάσεις και δημιουργικότητα - Τεστ και δοκιμασίες δημιουργικότητας - Συγγραφή ερευνητικής πρότασης - Γραπτή εξέταση	1. Russ, S. W., Robins, A. L., & Christiano, B. A. (1999). Pretend Play: Longitudinal Prediction of Creativity and Affect in Fantasy in Children. *Creativity Research Journal, 12*, 129-139. 2. Milgram, M. R., Hong, E. (1999). Creative Out-of-School Activities in Intellectually Gifted Adolescents as Predictors of Their Life Accomplishment in Young Adults: A Longitudinal Study. *Creativity Research Journal, 12*, 77-87. 3. Chan, W. D., Lai-Kwan Chan, L.-K. (1999). Implicit Theories of Creativity: Teachers' Perception of Student Characteristics in Hong Kong. *Creativity Research Journal, 12*, 185-195. 4. James, K., Clark, K., & Cropanzano, R. (1999). Positive and Negative Creativity in Groups, Institutions, and Organizations: A Model and Theoretical Extension. *Creativity Research Journal, 12*, 211-226. 5. Joussemet, M., & Koestner, R. (1999). Effect of Expected Rewards on Children's Creativity. *Creativity Research Journal, 12*, 231-239. 6. Russ, W. S., & Kaugars, S. A. (2000). Emotion in Children's Play and Creative Problem Solving. *Creativity Research Journal, 13*, 211–219. 7. Kreitler, S., & Casakin, H. (2009). Motivation for Creativity in Design Students. *Creativity Research Journal, 21*, 282–293. 8. Bournelli, P., & Mountakis, C. (2008). The Development of Motor Creativity in Elementary School Children and Its Retention. *Creativity Research Journal, 20*, 72–80. 9. Sarsani, R. M. (2008). Do High and Low Creative Children

Differ in Their Cognition and Motivation? *Creativity Research Journal, 20*, 155–170.

10. Kim, H. K. (2008). Underachievement and Creativity: Are Gifted Underachievers Highly Creative? *Creativity Research Journal,* 20, 234–242.
11. Memmert, D. (2007). Can Creativity Be Improved by an Attention-Broadening Training Program? An Exploratory Study Focusing on Team Sports. *Creativity Research Journal, 19*, 281–291.
12. Fernandez-Cardenas, J. M. (2008). The situated aspect of creativity in communicative events: How do children design web pages together? *Thinking Skills and Creativity, 3*, 203–216.
13. Karwowski, M., & Soszynski, M. (2008). How to develop creative imagination? Assumptions, aims and effectiveness of Role Play Training in Creativity (RPTC). *Thinking Skills and Creativity, 3*, 163–171.
14. Tekina, M., & Tasgin, O. (2009). Analysis of the creativity level of the gifted students. *Procedia Social and Behavioral Sciences, 1*, 1088–1092.
15. Preckel, F., & Holling, H., & Wiese, M. 2006). Relationship of intelligence and creativity in gifted and non-gifted students: An investigation of threshold theory. *Personality and Individual Differences, 40,* 159–170.
16. Deborah W. Tegano, W. D., Moran, J., & Godwin, L. (1986). Cross-validation of Two Creativity Tests Designed for Preschool Children. *Early Childhood Research Quarterly, 1*, 387-396.
17. Furnham, A., & Bachtiar, B. (2008). Personality and intelligence as predictors of creativity. *Personality and Individual Differences, 45*, 613–617.
18. Gregory J. Feista, J. G., & Barron, X. F. (2003). Predicting creativity from early to late adulthood: Intellect, potential, and personality. *Journal of Research in Personality, 37*, 62–88.
19. Memmert, D. (2011). Creativity, expertise, and attention: Exploring their development and their relationships. *Journal of Sports Sciences, 29*(1), 93–102.

Υπεύθυνος Μαθήματος: Χατζητάκη Βασιλεία, Επίκουρος Καθηγήτρια Τ.Ε.Ε.Φ.Α./ΑΠΘ
Τίτλος Μαθήματος: Μάθηση και έλεγχος κινητικών δεξιοτήτων - Motor skill control and learning - ECTS: 8

Κωδικός	Συνοπτική περιγραφή μαθήματος	Ενδεικτική Βιβλιογραφία -------
ΜΕ 7	- Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσει και να κατανοήσει ο φοιτητής τους μηχανισμούς ελέγχου και τις προσαρμογές του νευρομυϊκού συστήματος κατά την εκμάθηση/εξάσκηση των βασικών κινητικών δεξιοτήτων, να αναπτύξει τον προβληματισμό και την κριτική προσέγγιση σε θέματα που αφορούν τις μεθόδους εκμάθησης/εξάσκησης βασικών αλλά και εξειδικευμένων αθλητικών δεξιοτήτων, να αποκτήσει τις βασικές δεξιότητες για την αξιολόγηση (εργαστηριακή και τεστ πεδίου) των κινητικών δεξιοτήτων, να εφαρμόζει τις γνώσεις του για τον πιο ορθολογικό σχεδιασμό προγραμμάτων εκμάθησης /βελτίωσης βασικών κινητικών αλλά και εξειδικευμένων κινητικών δεξιοτήτων. Το 1ο μέρος του μαθήματος καλύπτει την θεωρητική προσέγγιση των μηχανισμών ελέγχου της κίνησης και των διαδικασιών εκμάθησης βασικών κινητικών δεξιοτήτων. Το 2ο μέρος αναφέρεται στις μεθόδους και τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της μάθησης ενώ καταγράφεται πειραματικά η διαδικασία εκμάθησης μίας δεξιότητας ισορροπίας. Στο 3ο μέρος του μαθήματος εξετάζονται πιο εξειδικευμένα οι βασικές κατηγορίες κινητικών δεξιοτήτων (ισορροπία, μετακίνηση, δεξιότητες άνω άκρων, ρυθμικές κινήσεις) και αναλύονται οι βασικές αρχές που οδηγούν στην εκμάθηση των κινητικών δεξιοτήτων. Οι μέθοδοι διδασκαλίας του μαθήματος περιλαμβάνουν διάλεξη, σεμινάριο από προσκεκλημένους ομιλητές με εξειδικευμένες γνώσεις, θεματική συζήτηση σε ομάδες εργασίας, εργαστηριακή άσκηση-πείραμα.	

Ο απαιτούμενος αριθμός ECTS για το Β΄ εξάμηνο είναι 30 πιστωτικές μονάδες.

Οι φοιτητές της Γνωστικής κατεύθυνσης πρέπει οπωσδήποτε να επιλέξουν ένα μάθημα από την άλλη κατεύθυνση και οι φοιτητές της Κινητικής κατεύθυνσης, εάν και εφόσον επιθυμούν, δύνανται να επιλέξουν ένα μάθημα από την άλλη κατεύθυνση αντίστοιχα.